

Referat

TEMAAFTEN FOR BORGERE Plastikforurening & Roskilde Fjord

Plastic Change og RUC inviterer borgerne omkring fjorden til temaaften i projekt **Plastfri Roskilde Fjord**. Få her mere viden om plastikforurening, forskning og foreløbige resultater fra vores arbejde med plastik i fjorden. Et kyndigt ekspertpanel er tilstede for at besvare spørgsmål fra deltagerne.

Projektets aktive borgere vil til denne aften også have mulighed for følge op med hinanden, præsentere arbejdsgruppernes foreløbige ideer til løsninger og spørge eksperterne til råds, mens nytilkomne deltagere får mulighed for at blive en del af det vigtige arbejde med løsninger.

Torsdag d. 1. juni 2017 kl. 19-21:30

RUC, 11.2 (1. sal), Gl. Natfagsal

PROGRAM

- 19:00 Velkomst + Plastikforurening og effekter /v. Kristian Syberg
- 19:25 Plastik i fjorden - i miljø og spildevand /v. Jakob Strand
- 19:45 Kilder og affaldshåndtering ved fjorden /v. Thomas B. Christensen
- 20:05 Pause
- 20:15 Spørgsmål til ekspertpanel (inkl. RUC, AU, EnviDan, Alfa Laval, FORS)
- 20:45 Networking i grupperne: Arbejdsgrupperne udveksler deres ideer og kan spørge eksperterne til råds til deres videre arbejde.
- 21:20 Opsamling og tak for i aften

Ca. 20 borgere deltog. På selve aftenen blev "Spørgsmål til ekspertpanelet" udvidet væsentligt i forhold til det planlagte program pga. de mange gode spørgsmål fra borgerne. Aftenen sluttede kl. 21:45.

Ekspertpanel

Temaaften
1. juni 2017

Kristian Syberg, lektor (ksyberg@ruc.dk)

Har deltaget i ekspeditioner på Atlanterhavet og i Stillehavet for at undersøge omfanget af plastikforurening i to af de store plastiksupper. Forsker i effekter af mikroplastik og associerede giftstoffer på organismer, og i hvordan vi som samfund kan reagere på og nedbringe den stigende plastikforurening.

Jakob Strand, seniorforsker (jak@bios.au.dk)

Udfører miljøundersøgelser i Danmark og Norden, herunder med fokus på plastikforurening ved kyster, i vand, sediment og organismer, samt i spildevand. Arbejder desuden med optimering af prøvetagning og analyser af mikroplastik.

Thomas Budde Christensen, lektor (tbc@ruc.dk)

Forsker i miljø, innovation, cirkulær økonomi, affald og ressourcer samt politik og planlægning knyttet til disse forskningsfelter.

Claudia Sick, biolog og projektleder (cs@plasticchange.org)

Har deltaget i ekspeditioner i Middelhavet og Atlanterhavet med indsamling af data og etablering lokale netværk vedr. plastforurening. Projektleder i projekt Plastfri Roskilde Fjord samt projekt om brugen af mikroplastik i plejeprodukter.

Annemette Palmqvist, lektor (apalm@ruc.dk)

Forsker i økotoxikologiske aspekter af plastikforurening, med særlig fokus på slam, og hvordan jordorganismer påvirkes af mikroplastik ved spredning af slam på marker.

Stine L. Vestergaard, procesingeniør (slv@envidan.dk)

Fagspecialist i procesdesign og -optimering på kommunale renseanlæg, herunder arbejde med massebalance og vurdering af renseanlæg i et holistisk perspektiv. Primus motor på flere udviklingsprojekter inden for renseanlæg, herunder finde løsninger på nogle af de udfordringer, vi i dag står overfor.

Brian Olsen, Fagspecialist Spildevand (bls@fors.dk)

Ansæt år 2004. Driftsassistent på spildevand (2008). Driftsleder på 24 renseanlæg (2016). Fagspecialist for spildevand og administrator på vedligeholdelsesprogram Sertica i hele Fors A/S (2017).

Emmanuel Joncquez, procesingeniør (emmanuel.joncquez@alfalaval.com)

Arbejder med membran teknologi og løsninger til renseanlæg, såvel industrielle og kommunale. Har leveret og opsat pilot-membrananlæg på bl.a. Bjergholm renseanlæg.

Indhold

Om Projekt Plastfri Roskilde Fjord.....	3
Borgerinddragelse i projektet.....	4
<i>Projektets første workshop for borgere – resulterende temaer</i>	
<i>Rollen som kontaktperson i en arbejdsgruppe</i>	
<i>Næste workshop</i>	
<i>Projektets kommunikationskanaler til borgerne</i>	
<i>Øvrige aktiviteter med borgerinddragelse</i>	
Ekspertoplæg på temaaftenen	6
Spørgsmål til ekspertpanelet.....	8
Networking mellem borgerne og eksperterne.....	9
Næste skridt med arbejdsgrupperne	9
Nyttige links.....	10
Bilag 1: Indkomne spørgsmål fra arbejdsgrupperne	11

Om Projekt Plastfri Roskilde Fjord

Projekt Plastfri Roskilde Fjord er en del af [Plastfrit Hav](#), som er et samarbejde mellem Plastic Change, Det Økologiske Råd og Plastindustrien. Formålet er at skabe ny løsningsorienteret viden om plastforurening (både mikro- og makroplast) i det danske havmiljø. Projektet er støttet af VILLUM Fonden og VELUX Fonden i perioden 2016-18. Projektet Plastfri Roskilde Fjords samarbejdspartnere er Plastic Change, Roskilde Universitet, Aarhus Universitet, EnviDan, Alfa Laval, FORS A/S, Nationalparken Skjoldungernes Land samt en lang række lokale aktører, foreninger og borgernetværk.

I "Projekt Plastfri Roskilde Fjord" bruges fjorden som model for, hvordan plastforurening undersøges og takles i et naturligt miljø og lokalsamfund. Visionen er, at projektet og dets resultater inspirerer til effektive og helhedsorienterede lokale indsatser andre steder i Danmark og verden som løsning på plastikforurening.

I Projekt Plastfri Roskilde Fjord kortlægges og identificeres systematisk plastikforureningen i miljøet (kyst, vand, sediment og organismer), kilderne og årsager til forureningen, effekterne på miljøet og lokalsamfundet, og der arbejdes med løsninger ved test af membranteknologi på lokalt renseanlæg, udvikling af undervisningsmateriale til gymnasier og konkrete lokalt forankrede tiltag gennem workshops med borgere.

Borgerinddragelse i projektet

Borgernes aktive inddragelse i projektet ses som en væsentlig og central del af løsningen på plastproblemet i fjorden. Sideløbende er der i projektet også dialog med lokale myndigheder, virksomheder og lokalpolitikere.

Projektets første workshop for borgere – resulterende temaer

Den første workshop for borgere blev afholdt i januar/februar 2017, hvor der var fokus på borgernes viden om og syn på problemet med plastik i fjorden, og i sidste del den konstruktive fase, hvor borgerne kom med deres egne bud på løsninger i deres lokalmiljø. Herudfra blev der defineret syv temaer, som de fremmødte borgere ønskede at arbejde videre med og således fordelte sig i mindre grupper på (3-7 personer per gruppe). De syv temaer er (klik på temaet for link til mere information):

- [De 10 plastikbud på en lokal genbrugspose](#)
- [Mere viden: Hvem ved hvad, hvad er værst, og hvordan bliver det delt?](#)
- [Borgerinddragelse i events](#)
- [Slut med mikroplastik](#)
- [Samarbejde & Netværk: Roskilde Fjord som eksemplarisk model](#)
- [Adfærdssændringer](#)
- [Oplysning om alternativer](#)

Temaerne skal forstås som en indledende ramme for borgergrupperne at arbejde ud fra. Der kan og vil være overlap og synergier mellem temaerne og idéerne herunder, og temaerne er dynamiske i den forstand, at et "slutprodukt" kan vise sig at gå på tværs af flere temaer og også at nye temaer opstår undervejs. Samtidig kan det – afhængig af borgernes og gruppernes engagement – blive tilfældet, at visse temaer ikke videreføres.

Se det fulde referat af projektets første workshop [her](#).

Rollen som kontaktperson i en arbejdsgruppe

For at arbejdsgrupperne kan arbejde så struktureret som muligt med bedst brug af projektets ressourcer og viden, er det nødvendigt med en kontaktperson i hver gruppe. Kontaktpersonen vil være den primære led mellem projektlederen og resten af gruppen. En løbende kontakt og møder efter behov mellem de udpegede kontaktpersoner i de enkelte grupper vil desuden være konstruktivt for at sikre god brug af hinandens ideer og viden, mens projektlederen også vil være opmærksom på at give kontaktpersonerne besked, såfremt denne ser konkrete overlap og synergier mellem grupperne. Det vil desuden som udgangspunkt være kontaktpersonen, der først inviteres med til relevante arrangementer, der har relevans for projektet, og dermed vil være "ansigtet udadtil" som repræsentant for gruppens arbejde, i forhold til eksempelvis pressen og journalister, og debatter med politikere. Den opfølgende workshop vil desuden bruges til at identificere mulige samarbejder på tværs af grupperne.

Næste workshop

I efteråret 2017 (nærmere dato udsendes senere per mail til tilmeldte på maillisten) afholdes opfølgende workshop med arbejdsgrupperne i form af et forskningsværksted, hvor relevante eksperter og aktører inviteres med for at understøtte og kvalificere gruppernes ideer og videre arbejde. Indtil og som forberedelse til opfølgende workshop vil de enkelte arbejdsgrupper blive kontaktet individuelt af projektlederen med henblik på at diskutere og sparre om foreløbige og nye ideer, eventuelle udfordringer og hvilken viden, gruppen mangler for at kunne arbejde videre.

Var du ikke med til projektets første workshop, men ønsker at engagere dig mere aktivt i gruppernes arbejde med ideer til løsninger, så skriv til projektlederen (cs@plasticchange.org) for at få kontaktoplysninger til en eller flere gruppers kontaktperson.

Projektets kommunikationskanaler til borgerne

Kontakten fra projektlederen direkte til grupperne (eller kontaktpersonen herfor) vil som udgangspunkt foregå per mail og telefon, og efter behov ved møder, enten fysisk eller på skype. For øvrig kontakt ud til borgerne omkring, vil facebook-gruppen "[Plastfri Roskilde Fjord – Lokalt Netværk](#)" blive benyttet. Det kan være i tilfælde hvor der søges efter flere, der ønsker at engagere sig i noget konkret, eller ved indbydelse til relevante arrangementer eller aktiviteter i projektet.

Alle borgere med interesse i projektets indhold plastproblematikken ved og i fjorden, både dem, der er aktive i arbejdsgrupperne og dem, der ønsker mere passivt at følge med på sidelinjen, eller sporadisk ønsker at inddrages eller hjælpe til ved mere konkrete arrangementer mv., opfordres til at melde sig ind i facebook-gruppen. Gruppens formål er yderligere at sikre en konkret platform, hvor borgerne imellem kan dele og debattere (på konstruktiv vis) egne observationer og viden. Projektet vil også løbende på facebook-gruppen dele highlights af resultater fra projektet, og øvrig relevant viden omkring plastproblematikken mere bredt. For at følge mere bredt med i plastikforurening i Danmark og globalt, kan det anbefales af "synes godt om" og følge [Plastic Changes facebook-side](#).

Endeligt stræbes der i projektet på ca. halvårligt at udsende en nyhedsmail om projektets foreløbige aktiviteter og resultater til alle interesserede. Er du ikke allerede på maillisten for det lokale netværk, så skriv til cs@plasticchange.org.

Læs projekt Plastfri Roskilde Fjords nyhedsmail #1 (nov. 2016) – [klik her](#).

Øvrige aktiviteter med borgerinddragelse

Andre aktiviteter, hvor projektet har delt viden med og aktivt inddraget lokalborgere, omfatter borgermøder med info om projektet, strandrensning med 8. classes elever fra Kirke Såby Skole ifm. Blåt Flag hejsning på Herslev Strand, udstilling om plastikforurening og projektet på Roskilde Oplevelseshavn, fangst af fisk med Gershøj Fritidsfiskere til forskning om mikroplast i maveindholdet, deltagelse i lokale events med udstilling og snak med borgere (Bæredygtighedsdage på Stændertorvet, Livsstilsdage på Ledreborg), og strandovervågning af marint affald på seks stationer omkring fjorden sammen med med elevgruppen Marin med Amtet fra Roskilde Gymnasium.

Ekspertoplæg på temaaftenen

Ved projektets første workshop i januar/februar 2017 blev det tydeligt, at borgerne efterspurgte basisviden og ønskede sig klædt mere på rent videnskabeligt for at være i stand til at arbejde konstruktivt og effektivt med tiltag og løsninger. Op til temaaftenen blev der ud til arbejdsgrupperne fra projektet spurgt ud, hvilke mere konkret viden, temaer og spørgsmål, som borgerne måtte ønske sig til en temaaften, så programmet, oplæggene og de indbudte eksperter kunne planlægges bedst muligt efter de konkrete ønsker fra borgerne. Samtidig var det vigtigt, at temaaftenen gav arbejdsgrupperne mulighed for at mødes og spørge eksperterne til råds, og samtidig danne et forum for nye borgere at komme ind i og bidrage til arbejdet.

Efter en kort velkomst fra projektleder Claudia Sick (Plastic Change) med generel introduktion af projektet til nye borgere samt overblik over foreløbige aktiviteter med borgerinddragelse ([link til præsentation](#)), holdt lektor Kristian Syberg (RUC) oplæg om **"Plastikforurening og effekter"** ([link til præsentation](#)). Her blev illustreret omfanget af forureningen globalt, resultater fra ekspedition i plastiksuppen i det nordlige Atlanterhav (op til 190.000 partikler/km² blev fundet i området), og at plastikforurening påvirker alle led i fødekæden og alle dyregrupper: krybdyr, fugle, pattedyr, fisk,

muslinger og krebsdyr. Over 50% af havskildpadder har spist plastik, alle havfuglearter er fundet med plastik i maven, og store havpattedyr æder plastik og er potentielt yderligere påvirket af skadelige kemikalier associeret med plastik. Over 20% af sild og torsk fanget i danske farvande har plastik i maven. Ved foreløbige effektstudier er det også tydeligt, at "mikroplastik" er en bred betegnelse for mange forskellige typer, og de forskellige typer (f.eks. kugler, fragmenter, fibre) mikroplastik kan have vidt forskellige effekter på dyr. Eksempelvis viser studier, at fibre sammenfiltres og ophobes i små krebsdyr, mens kugler har nemmere ved at passere fordøjelsessystemet. Der var ikke i oplægget tid til at gennemgå vektoreffekten, men forklaring kan findes i et par slides sidst i præsentationen.

Seniorforsker Jakob Strand (Aarhus Universitet ved Risø) holdt næste oplæg om **"Plastik i fjorden - i miljø og spildevand"** ([link til præsentation](#)). Her blev gennemgået de forskellige undersøgelser i miljøet (kyst, vand, sediment og organismer) og spildevand på Bjergmarken renseanlæg med foreløbige resultater. Særligt interessant er om de forekomne typer af plastik i miljøet og spildevandet kan kobles til specifikke kilder. Analyserne, der skal undersøge dette, er stadig i gang. I de foreløbige data og analyser kan konstateres, at plastik dominerer klart i de 4825 stykker affald fundet ved systematisk undersøgelser på i alt 4 km ved 40 surveys (72% af emnerne er plastik) efterfulgt af Glas/keramik (11%) og Forarbejdet træ (7%). Plastikfragmenter, slikpapir/chipsposer og haglpatronhylstre er på top-3 af de hyppigst fundne emner. I vandprøverne viser de foreløbige resultater (ved visuel karakterisering), at koncentrationen af mikroplastik i fjorden (100-5000 mikrometer i størrelse) er ca. 2-10 partikler per m³,

mens det ved punktkilder, hvor der forventes højere forurening (fx Roskilde Inderhavn, spildevandsudløb fra Bjergmarken rensesanlæg), findes ca. 30-60 partikler per m³. De mindste partikler og fortrinsvis fibre dominerer klart. Polymertype-analyser skal verificere, at der er tale om plastfibre og i så fald hvilken specifik type (fx nylon, polyester mv.). I sedimentprøverne er det klart Roskilde Inderhavn, der viser størst forureningsgrad, med ca. 14.000 partikler per kg. tørstof (korrigeret i forhold til organisk stof, så data er sammenlignelige med andre undersøgelser). I

udløbsvandet på Bjergmarken rensesanlæg ved opkoncentrering i Alfa Laval's pilot-membrananlæg er fundet et bredt spektrum af plasttyper (i størrelsen 300-1000 mikrometer): fibre, flager/fragmenter, film og kugler. I fjordens dyr viser de foreløbige undersøgelser et indhold på i gennemsnit mellem 300 og 700 plastpartikler (>100 mikrometer i størrelse) per kg vådvægt. Mindre partikler mangler stadig at blive analyseret. I de undersøgte fiskemaver (makrel, sild og skrubbe) er fundet i gennemsnit mellem 1 og 4 partikler per fisk.

Sidste ekspertoplæg var af lektor Thomas Budde Christensen (RUC) med **"Kilder og affaldshåndtering ved fjorden"** ([link til præsentation](#)). Her blev bl.a. gennemgået myndighedsansvaret inden for affaldsområdet og affaldshierarkiet i dansk og EU regulering (forebyggelse [af generering af affald] – genbrug – genanvendelse (omsmeltning) – Energiudnyttelse (forbrænding) – Bortskaffelse/Deponi). I EU's Cirkulær Økonomi-pakke er målet for 2030, at 65% af kommunalt affald skal genanvendes. I Roskilde Kommune produceredes (i 2013) 238.000 tons affald (29%

fra husholdning), hvor 21% af husholdningsaffaldet blev genanvendt. Målsætningen fra kommunen er en genanvendelse hos private husstande på 40% i 2018 og 50% i 2022 – som vil kræve en meget stor indsats fra alle aktører. Roskilde kommunes borgere vil i nærmeste fremtid skulle sortere organisk materiale fra deres husholdning. Frasortering af plastik skal senest ske i 2022. Årsagen til at kommunen endnu ikke sorterer plast ligger primært i, at der mangler danske virksomheder, der kan aftage og genanvende plastik på en effektiv måde.

Spørgsmål til ekspertpanelet

Efter ekspertoplæggene og en kort pause fik borgerne mulighed for at stille ekspertpanelet spørgsmål. Ekspertpanelet var repræsenteret af Kristian Syberg (RUC), Jacob Strand (Aarhus Universitet ved Risø), Thomas Budde Christensen (RUC), Annemette Palmqvist (RUC), Stine L. Vestergaard (EnviDan), Emmanuel Joncquez (Alfa Laval) og Brian Olsen (Bjergmarken renseanlæg, FORS A/S).

I Bilag 1 vises de indkomne spørgsmål, som borgerne i arbejdsgrupperne på forhånd havde indsendt som en del af planlægningen af temaaftenen og ekspertoplæggene. Dertil kom en masse yderligere spørgsmål på selve aftenen til eksperterne, herunder om brugen af spildevandsslam som gødning, behandling af overfladevand ved separat kloakering, og dansk politisk indsats på området. Der arbejdes på at lave et Q&A dokument med svar på spørgsmålene. Dette Q&A planlægges af udsendes med næste nyhedsbrev.

Networking mellem borgerne og eksperterne

Aftenen sluttede af med, at borger-arbejdsgrupperne fra projektets første workshop i januar/februar havde mulighed for at mødes, snakke sammen og spørge eksperterne til råds. I lokalet hang arbejdsgruppernes vægaviser fra 1. workshop, som alle deltagere og eksperterne kunne bruge som afsæt for snakken.

Næste skridt med arbejdsgrupperne

Projektet vil som næste skridt tage fat i arbejdsgrupperne enkeltvis for at høre, hvordan vi bedst kommer videre med arbejdet og sparre om gruppens foreløbige ideer. Denne proces bliver en del af forberedelserne til næste opfølgende forskningsworkshop med arbejdsgrupperne, som planlægges til efteråret 2017, så denne kan planlægges bedst muligt efter gruppernes og borgernes behov og ønsker.

Er man ny borger, der ønsker at være aktiv i en af grupperne, bedes kontakte projektleder Claudia Sick, cs@plasticchange.org.

POLITIKERTRÆF TIL EFTERÅRET: Til efteråret 2017 er der planer om at afholde et politikertræf, hvor kontaktpersonerne i arbejdsgrupperne (og muligvis de øvrige gruppemedlemmer afhængig af plads) får mulighed for at få en god dialog og debat med lokalpolitikere omkring plastik og fjorden. Mere info følger, når flere detaljer er på plads.

Nyttige links

Projekt Plastfri Roskilde Fjord's hjemmeside:

plasticchange.dk/vores-loesninger/plastfri-roskilde-fjord

Facebookgruppe for det lokale netværk i Plastfri Roskilde Fjord:

www.facebook.com/groups/plastfrioskildefjord

Plastic Change's hjemmeside med viden om plastikforurening og projekter: plasticchange.dk

Plastic Change's øvrige danske projekter om plastforurening (Plastfrit Hav):

plasticchange.dk/vores-loesninger/plastfrit-hav

Plastic Change's facebookside: www.facebook.com/plasticchange

Gode råd om plastik i hverdagen (under udvidelse): plasticchange.dk/hvad-kan-du-goere/7-gode-raad/

Ofte stillede spørgsmål – svar fra Plastic Change:

<http://plasticchange.dk/vores-dokumentation/ofte-stillede-spoergsmaal/>

Lidt om plastik i havet og farlig kemi:

<http://plasticchange.dk/vores-dokumentation/plastik-i-havet-et-alvorligt-problem/>

<http://plasticchange.dk/vores-dokumentation/farlig-kemi-paa-plastik-i-havet/>

Lidt om mikroplastik: <http://plasticchange.dk/vores-dokumentation/mikroplast/>

Udvalgte nøglerapporter: <http://plasticchange.dk/vores-dokumentation/udvalgte-rapporter/>

Artikler og indlæg fra Plastic Change: <http://plasticchange.dk/artikler/>

Kontakt detaljer til projektleder: Claudia Sick, cs@plasticchange.org, tlf.40 53 25 69.

Bilag 1: Indkomne spørgsmål fra arbejdsgrupperne

Plastikforurening og effekter

Hvilke konsekvenser har det at havet forurenes med plast - hvilke konsekvenser giver forskellige typer af plast (mikroplast, poser, plastkasser fra fiskekuttere, fiskenet, osv)?

Hvilken 2-3 konsekvens vurderer I som de tre værste på globalt plan, nationalt plan (DK) og lokalt plan (specifikt Roskilde Fjord)?

Hvilke tiltag ville have de største effekter i forhold til at reducere plast i havene (globalt, national såvel som helt lokalt)?

Mikroplast - hvilke kilder er der til mikroplast, og hvordan ender mikroplast i havet

Når dyrelivet spiser mikro- såvel som makroplast, bliver det så 1) nedbrudt i fordøjelsessystemet og optaget over tarmen, 2) skidt ud med afføring eller 3) ophober sig i mavesækken og "stjæler" pladsen for rigtig føde?

Når plast spises eller bliver nedbrudt af mikroorganismer, bliver "plastkemikalier" så efterfølgende opkoncentreret i de organismer der er udsat for disse molekyler og bliver de akkumuleret op gennem fødekæden? Hvad ved (og hvad ved man ikke) man om effekten af disse molekyler, påvirker det fx forplantningsevnen, vækstrate eller andet?

Mere viden om mikroplastikkens skadelige virkninger på naturen og dyr og mennesker i den.

Plastik i miljø og spildevand

Hvad ved man helt generelt om plastforurening i Roskilde Fjord? Kilder til plast, hvilke kilder bidrager med den største plastmængde, forbliver pladen i fjorden eller driver den ud mod åbent vand eller ind på kysten?

Hvad ved man (og hvad ved man ikke) i dag om nedbrydning af plast i havet/brakvand?

Sedimenterer mikroplastik eller flyder det i vandmasserne?

Er der nyt vedr. de nye filtre i Bjergbakkens rensningsanlæg?

Er der ny viden om plastikaffaldet fra nedslidte bildæk?

Hvad sker der med balloner, når de er sendt til vejrs? I hvilken form falder de ned? Hvor lang tid tager det inden de nedbrydes? Hvad nedbrydes de til? Hvad sker der med dem i mellemtiden? Hvordan påvirker de naturen?

Kan det passe, at opsendelse af plastikballoner ikke betragtes som forurening? I modsætning til, hvis man tømte en sæk med plastikstykker i en skov eller i fjorden.

Kilder og affaldshåndtering

Jeg undrer mig over, at Roskilde Kommune ikke har prioriteret at indsamle plast i deres nye affaldssortering? Er det et spørgsmål, som i vil bringe videre som organisation til Roskilde Kommune? Det har nok bedre virkning, at det er en organisation, der spørger kommunen.

Inden vi for alvor går i gang med at udtænke og planlægge events har vi brug for faktabaseret viden om kilder til plastikforurening, de største plastproblemer lokalt/nationalt (særligt fokus på Roskilde Fjord)/internationalt og gerne i en rækkefølge, som gør det tydeligt hvor de største problemer er.

Vi vil gerne kende til alternativer, som kan reducere brug af plastik – både i den husholdning men også i restaurationsbranchen, handelsliv, erhvervs osv. Skal man agere lokalt er der brug for helt konkret at vide hvor problemet er og hvad der vil have en effekt.

Hvert år sendes flere tusind plastikballoner op. De sendes op af forskellige organisationer, private, offentlige, humanitære organisationer, alle slags. Der sendes flere hundrede balloner op ad gangen. F.eks. her i maj sendte Børnehjælpsdagen 1000 plastikballoner op i København, og 1000 i Århus. Det har de gjort hvert år i flere år. Tilsvarende flere andre. Jeg har kontaktet nogle af dem og bedt dem om at lade være med at sende dem op. De mener ikke de forurener naturen. De begrundet det med at ballonerne er biologisk nedbrydelige. Dem, der sender dem op, mener de er i deres gode ret, da de har fået tilladelse til det fra Trafikstyrelsen og/eller politiet.

- Hvor kan man finde dokumentation eller oplysning om emnet?
- Hvad er gældende lov? Hvilket lovgrundlag er der for offentlige myndigheder til at give tilladelser?
- Hvor kan man få oplysning om, hvor mange der er givet tilladelse til at sende op?

Specifikt til processen med arbejdsgrupperne:

Hvad er rollebeskrivelsen som tovholder/kontaktperson i arbejdsgrupperne, og hvordan koordineres mellem grupperne?

Retningslinjer generelt for orientering til jer og på tværs af grupperne

Hvad er den forventede proces [med arbejdsgrupperne] og vores plads i den?

Er der overlap mellem de indsats vi hver især sidder med i vores 6 grupper? Der er jo ingen grund til at lave dobbeltarbejde. Er der noget der bliver koordineret på tværs?

Hvornår forventes løsninger på bordet?

Retningslinjer for etablering af events